

zuhaja večak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta " 2.60
za četrt leta " 1.30

Marečnina se pošilja
spravništvo v tiskarni
vv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dobrodelni katol. tis-
karske društva do-
brejši list brez po-
sobne naravnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 32.

V Mariboru, dne 11. avgusta 1898.

Poznameni listi dobe
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 A.

Rekopis se ne vra-
žajo, neplačani list
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Slovanska vzajemnost.

Maribor, dne 7. avgusta 1898.

Že dvakrat smo pisali letos v našem listu o slovanski vzajemnosti. Ti članki niso izostali brez vseha, ampak so povzročili mogočen vtis tudi na marsikaterega Slovana na severu, kakor nam je znano iz zanesljivega vira. In zopet nam nujna, prenujna potreba tišči pero v roko, da opozarjam na to vzajemnost. Slovanska vzajemnost je za avstrijske Slovane, osobito pa za nas Slovence, jedina rešitev, jedina nuda narodnega obstanka.

Ko popravlja vlada svoje stoletne krivice glede Čehov in jim obeta nekoliko enakovpravnosti z Nemci, oglašajo se pridno tudi slovenski voditelji za pravice svojega naroda, ki ječi vkljen v tesnih sponah krutega germanizma in italijanizma. Pa kaj je odmev teh povsem opravičenih zahtev? Krohot in nečuveno preziranje vladnih listov. Ko se že potapljam v nemštvu, nas še noče poznati vlada: vi še lahko čakate, zdaj imamo najnejših opravkov, nego pečati se z vami, je vladni odgovor na naše zahteve. Že služimo 615 let zvesto avstrijski kroni, Bog nam je priča, da smo ves ta čas srčno ljubili cesarko rodbino. Ni ga bojišča, katerega ne bi v prid Habsburžanom napajala tudi slovenska kri. A za vse to nam zdaj odmeva od merodajnih vladnih krogov: pogini, namnoži število Nemcev, vzgradi most germanski do Adrije! Vse druge stranke pozna grof Thun, kliče jih k sebi, se ž njimi poganja za njih pravice, slov. krščanske narodne zvezze ni poznal, torej

tudi Slovencev noče poznati. Zato pa Thunu in njegovi vlasti zaupati ne moremo, ampak vso nado stavimo jedino le na slovansko vzajemnost, dobro vedoč, da je v Avstriji blizu dvakrat toliko Slovanov, kakor Nemcev. To nado gojimo posebno danes, ko smo sprevideli, da bo po nas, ako nas severni Slovani pustijo na cedilu. Že ako narodni položaj ostane pri nas, kakor je sedanji, nimamo upanja, da bi kedaj postali neodvisen, samostojen narod, ker zadušila nas bo prej nemška in laška silna premoč. Ako se pa reši jezikovno vprašanje brez nas, ne glede na južne Slovane, bo naš narodni položaj še tužnejši, iz deža pridemo pod kap. S podvojenimi močmi si bodo naši narodni nasprotniki prizadevali potujčiti nas. Zato je naš klic po vseslovenski vzajemnosti glas one prirojene sile, ki se brani pogina in hlepi po obstanku.

Pa ne samo skrb za slovenski obstanek nas sili apelovati na vseslovensko vzajemnost, ampak tudi ljubezen do avstrijskih Slovanov sploh. Kajti ako nas ugonobi tuja sila, se bo tem potom na škodo Slovanom ukrepil posebno nemški živelj in na sedanjih slovenskih tleh se pomnožilo število njihovih poslancev. Po sedanjem volilnem razmerju imajo Nemci že blizu polovico glasov — 191 od 425 — a z glasovi sedanjih slovenskih poslancev si bodo priborili nadpolovično večino, ki bo v narodnih rečeh stala trdno kot skala nasproti avstrijskemu Slovanstvu. Čehi in Poljaki torej nikakor ne smejo preizirati glasov naših poslancev, ako se hočejo

vspešno ustavljati nemškim nakanam o narodnih stvareh.

Nadalje pa treba pomisliti, da se bodo Nemci s podvojenimi, potrojenimi močmi lotili ponemčevanja čeških in poljskih dežel; kadar preminejo Slovenci. Zdaj so njih ponemčevalne sile razdeljene, glavni napad je naperjen zoper Slovence, katere vlada name-noma in sistematično ponemčuje. Ko bo pa po nas, zjedinila se bo ponemčevalna moč na severu in z ogorčeno silo delovala v propad tamošnjih Slovanov. Nikakor ne preziramo moči češkega in poljskega naroda; dobro vemo, da imata ugodnejšo zemljevidno lego, nego mi, da sta narodno bolj probujena, kulturno bolj razvita nego mi, da se bosta lažje ustavljala tujemu navalu, nego Slovenci; a če se uvažuje nemška sila, ki dobiva svojo premoč iz mogočne Prusije, nikakor ne morejo severni Slovani brezskrbni in mirni biti za svoj narodni obstanek. Kaj nas uči zgodovina o nemški nasilni krutosti glede ponemčevanja slovanskih plemen? Ponemčila je ves svet med Labo in Odro, od češkega gorovja pa na severu tje do morja. Izginili so polabski Srbi, Bodriči, Ljutici, Pomorjani in kako so se že imenovali. Pruski Poljaki so letos izgubili nič manje nego 8 državno-zborskih sedežev. Ali ti žalostni pojavi ne učijo avstrijskih Slovanov, da nam treba biti opreznim, da moramo zjediniti svoje zadnje moči, da ne smemo prezirati nobenega še tako malega slovanskega plemena in izobčevati ga iz splošne vzajemnosti, ki more le nekoliko krepiti v celoti slovensko vzajemnost, ako nam je resno za narodni ob-

Listek.

Vroče poletje.

Kakor lastavice spomlad, tako dijaki naznajajo vroče poletje. Kadar zapustijo dijaki mestne zidove ter odrinejo k svojim roditeljem, da pri njih izkašljajo debeli šolski prah, takrat se začne vroče poletje.

Vroče poletje pri človeštvu ni priljubljeno. 'Njegova najslabša lastnost, zaradi katere se ravno tako iskreno sovraži, je vročina. Vročina je neprijetna pridnemu in lenemu človeku. Pridnega zadržuje v delu, le nega pa vznemirja v lenobi.

V poletju ima človeštvu naenkrat druge nazore. V zimi, spomladi in jeseni se človek boji mrzlot, sedaj jo ljubi nad vse. Ogiblje se vode, sedaj tiči v njej kakor raca in goska. S solncem si je največji prijatelj, sedaj se skriva pred njim kakor hudodelnik pred svetno pravico.

Solnce pa se v poletju res tudi precej spremeni. V zimi komaj izide, že zopet zatone. Sedaj pa že na vse zgodaj prisveti skozi okna, da se še človek prav naspati ne utegne. Po dnevu siplje vso svojo toplobo na zemljo, kakor da bi drugi dan ne namenilo več priti. Zvečer pa se ne more posloviti od

zemlje. Samoumevno, da si s takim ravnajem solnce ne pridobiva naše naklonjenosti.

Poletne noči so navadno zelo krasne. Vsaj pesniki trdijo tako, ki razvijajo svoje delovanje najrajsi po noči. Toda razven pesnikov menda nikdo ni prijatelj poletnih noči, ker so prekratke. Noči niso za pesnikovanje, ampak za spanje.

V spomladi napolnjuje zrak prijetna vojava pestrih cvetlic, v poletju pa brenčanje živahnih muh, komarov in benceljev.

Ljudje se v vročem poletju le malo žejo. Bojijo se, da bi jih že kar v začetku njih zakona ne nadlegovale različne sitne muhe, komari in bencelji. Toda v zakonu neki te žuželke tudi po zimi ne nastopijo rade zimskega spanja.

Mestjanom se porodi v vročem poletju v njihovem srcu nova ljubezen, katere v zimi, spomladi in jeseni ne poznajo, ljubezen do dežele. Prej bi jih za celi svet ne izvabil iz mesta, sedaj silijo sami ven ter še postajajo s svojo vsiljivostjo marsikateremu deželanu prav sitni.

Poljedelci in vinogradniki v vročem poletju nikdar niso dobre volje. Vsak oblak jih vznemirja, kajti kdo ve, ali ni v njem toča? Ni strašnejše kazni iz neba za poljedelce in vinogradnike nego je toča. V par minotah jim uniči celoletni trud njihovih rok. Le vo-

jaki na manevrih bi se dali v nekoliko primerjati s točo. Tudi oni poteptajo v par minotah zopet vse isto v zemljo, kar je prirastlo iz nje.

Jedini stan, ki je bržkone vsaj nekoliko zadovoljen z vročim poletjem, je krčmarski stan. Z vročino poletja raste tudi žeja človeštva. In človeštvo je sedaj že bolj vajeno, da si ugaša svojo žejo pri krčmarjih nego pri hladnih studencih. Navadno je tudi vsejedno, ali gre človek k studencu ali krčmarju. Povsod dobi vodo.

Žganjepivci so v vročem poletju vsaj jedne skrbi rešeni. Ni se jim treba batiti, da bi zmrznili. V časnikih pa v poletju vsled tega izostaja stalna novica o zmrzlih žganjepivcih pod naslovom: «Čujte, čujte, kaj žganje dela!»

Politika v vročem poletju vkljub veliki vročini navadno v vseh državah zmrzne. To je neizrečena nezgoda za resnicoljubne časnikarje. Lagati si ne upajo, resničnega pa nimajo ničesar poročati. Da pa resnicoljubni časnikarji vendar napolnijo predale svojih listov, zato priobčujejo spise svojih lažnjivih tovarišev. Človek si mora znati pomagati tudi v vročem poletju.

V vročem poletju utihnejo tudi vsako leto naši dopisniki in poročevalci. Ker so tudi letos usahnili, zato vam je napisal mladi urednikovič takrat podlistek o vročem poletju.

stanek? Naj si imamo tudi različne potrebe, merodajni slovanski činitelji bodo izumili ono sredstvo, ki nas bo narodno družilo, vsem jamčilo narodni obstanek, ako nas bo družila vse ljubezen do jedino rešilne slovanske vzajemnosti v okviru avstrijskih mej.

—r—

Ljubimo narod!

Iz dravske doline, dne 8. avg.

Sedaj je čas društvenih veselic in zborovanj. Nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom se vršijo vsled tega po naši lepi zemlji majhni narodni shodi. Kakor nam je vsem znano, se ob takih prilikah rado mnogo govori. In govori se sosebno navdušeno o našem narodu, o naši domovini. Ljubimo narod, ljubimo domovino, tako pozivljajo poslušalce različni govorniki k domovinski ljubezni. Mi nikakor nočemo grajati ali smeti te navade naših društvenih govornikov. Nasprotno, mi hočemo le natančneje razložiti obširno vsebino njihovih kratkih, vspodbudnih besed ter tako le povečati njihov pomen in njihovo važnost.

Ljubimo narod! Dobro, ljubimo ga! Toda kaj se pravi ljubiti? Ljubiti se pravi, kakor nas učijo modroslovci, komu dobro hoteti in če le mogoče, tudi storiti. Ako torej ljubimo svoj narod, moramo mu dobro hoteti in storiti. Temeljna dobrota za vsak narod pa je njegov obstanek. Potemtakem moramo želeti narodu obstanek, delati moramo, da se narod ohrani, da ne propade, da se ne izgubi. Vsakemu narodu pa zagotavljajo njegov obstanek tri reči: narvana moč, duševna izobražba in gmotno blagostanje.

Na prvo mesto smo postavili narvano moč. Zgodovina vseh časov nas uči, da z naravnostjo vsak narod pada in raste. Grki so izginili iz svetovnega pozorišča, ker so se udali nenhavnosti. Rimljani so izginili vsled istega razloga. Turška država razpada, ker je pri mohamedanah narvana pokvarjenost velika. Francoska moč gine, ker gine pri francoskem narodu narvost. Noben zgodovinar ne prisaja madžarskemu narodu slavne bodočnosti, ker tudi pri njem stoji narvost na dokaj nizki stopinji. In zakaj se izgublja z naravnostjo tudi narod sam? Pohoten, razkošen, nenhaven narod si uničuje svojo duševno, telesno in gmotno moč. V uživanju si kvari svojo dušo, svoje telo in svoje blagostanje. Nenhaven narod je okužen narod in po vseh dušeslovnih in zgodovinskih zakonih mora propasti. Zato pa, ako res ljubimo in

hočemo ljubiti svoj narod, glejmo, da si ves narod, razumništvo in priprosto ljudstvo ohrani svojo narvano čilost in nepokvarjenost. V naravnosti počiva velika, nedoumna moč vsega naroda.

Za obstanek naroda je potrebna tudi krepka duševna izobražba. Ako bi bil samo jeden jezik, samo jeden narod na svetu, bi duševna izobražba ravno za njegov obstanek ne bila tolikega pomena. Drugače je sedaj, ko je mnogo različnih narodov na zemlji. Narod živi poleg naroda, drug upliva na druga. Večji upliv ima vedno isti narod, ki je bolj izobražen. Saj je tako tudi med posameznimi ljudmi. Oni je voditelj, ki je najbolj izobražen. Duševno manj razvit in izolikan narod se mora udati in klanjati večji moči svojega izobraženejšega sosedu. Naši narodni nasprotniki so o tem dobro poučeni. Le vsled tega nam nočemo dati slovenskih ljudskih šol, gimnazij in vseučilišč, ker vedo, da bi si s tem pridobil nadarjeni slovenski narod tako duševno izobražbo, ki bi ga storila nepremagljivega nasproti vsem narodnim nasprotnikom. Kar nam škodujejo naši narodni sosedi z odrekanjem slovenskih šol, popravimo to sami med priprostim ljudstvom z razširjanjem dobrih knjig in časopisov ter s prirejanjem poučnih predavanj, a med razumništvom s pridnim, vstrajnim učenjem!

Tudi gmotna moč vsakega naroda ni za njegov obstanek brez pomena. Najjasnejše opazujemo mi Slovenci to ob meji in okoli mest. Nemški kapital prestavlja narodne mejaše vedno globokeje v našo zemljo. Nemški kapital nakupuje slovenska posestva, zida nemške šole in vodi občinske in druge volitve. A ne samo na meji je gmotna trdnost za naš narod potrebna, ampak tudi v osrečju slovenske zemlje. Kadar posestnik izgubi svoje posestvo, napoti se v mesto. Naša mesta so pa še nemška in tako postane, če ne on sam, vsaj njegovi otroci že nemški. Gmotno slaba stran pa ovira narod tudi v njegovem duševnem in naravnem razvitku. Čim bolj premožen narod, tem lažje se izobražuje in tem bolj samozavestno se ustavlja nenhavnosti. Svoj narod moramo torej gospodarstveno utrjevati in krepiti!

Črni oblaki se zbirajo sedaj na političnem obzoru za nas Slovence. Kako jih razgnati, o tem naj razmišljajo zaupniki slovenskega naroda, naši državni in deželniki poslanci. Mi vsi drugi pa delujmo doma, da se naše ljudstvo vsestranski okrepi. Skrbimo za njegovo narvano moč, duševno izobražbo in gmotno blagostanje. Ako svojemu narodu pridobimo te tri reči, potem smemo ponosno izjaviti, da smo ga storili nepremagljivega.

govo zadrego in naglo reče: «Moj mladi gospod je svoje spremjevalce pustil tam gori pri gorečem gozdu.»

«Mi jim ponesemo kruha in vina, ako želite,» pravi Druz.

«Hvala,» odgovori Ali. «Moji spremjevalci bodo gotovo kmalu prišli v dolino.» Dalje ne more govoriti. On ne ve, kako bi se znebil Druzov in izpeljal svoj rešilni načrt. Zato poprime zopet Maron besedo:

«Mojemu mlademu gospodu lehko storite večjo uslugo, ako hitro nesete svojemu poglavaru pri Djecinu neko naročilo.»

«Da, da,» reče zdaj Ali in da vsakemu Druzu majhen cekin, «Moj služabnik ima prav. Jaz sem preveč utrujen in ne morem danes več prinesi naznanila pred Djecin. Vendam pa je naznanilo zelo važno in nujno. Pojdite torej k svojemu poglavaru in mu izročite moje povelje, da naj s svojimi bojnikami ostane pri Djecinu, dokler jaz sam ne pridem tje in mu ne izročim tajnih ukazov.»

«Gospod,» odgovori Druz, «jaz, tvoj služabnik bodem šel. Moja dva tovariša pa lahko tukaj ostaneta, da te strežeta in tudi varujeta.»

Ali ne ve, kaj bi rekel na to. Maron pa mu pomaga in reče: «Moj gospod, dovoli mi majhno opombo.»

«Poslanstvo je zelo važno. Tega Druza

Nobena sila, nobena večina mu ne bo mogla škodovati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Na Dunaju so se posvetovali v soboto in v nedeljo avstrijski in ogrski ministri o nagodenem vprašanju. Toda posvetovanje se je končalo brezspešno. Ogrski ministri nočejo, da bi se nagodba izvela pri nas v Avstriji s § 14, a naša vlada ne more obljubiti, da bo jo izvela s parlamentom. Naš parlament so umorili nemški kričači s svojim pobalinskim nastopanjem.

Koroško. Ob priliki Bismarkove smrti je celovski mestni zastop zopet enkrat lahko pokazal svoje vsenemško srce. Sklical je sejo. In ko so mestni očetje s prisiljeno kislimi obrazi zasedli svoje prostore, vzdigne se celovski župan Neuner. Ž njim se vzdignejo tudi vsi mestni očetje. Neuner odpre svoja usta in iz njih pritekajo, kakor turobno šumenje podzemelskega pogorskega potoka, sožalne besede o Bismarkovi smrti. Ko je končal, bil je župan tako ginjen od svojega govorja, da je s tužnim srcem zaključil sejo. S tem je bila komedija v celovškem mestnem zboru končana. Če naših Nemcev luna ne trka, potem pa res ne vemo, kako se morejo take reči še uprizarjati v naših časih.

Tirolsko. Avstrijski katoliški učitelji so imeli pretekli teden v Meranu veličasten shod. Zastopano je bilo učiteljstvo s Štajarskega, Solnograškega, Gorenje in Dolenje Avstrijskega ter Českega. Razpravljalni so o polni ločitvi šole od cerkve in o odpravi vseh verskih vaj, kakor žele liberalni učitelji na škodo dobrimi stvari. Govorili so tudi o organizaciji učiteljskih zvez in katoliškega učiteljstva ter o važnosti avtoritet, katera ravno v pedagoških krogih vedno bolj izginja. Liberalni učitelji pa so imeli v Brnu svoje zborovanje. Zgražali so se tudi nad učitelji v Meranu, da upajo nastopati kot katoličani.

Bukovinsko. V Črnicah postopajo proti Rumunom pri najvišjem sodišču, kakor proti Slovencem v Gradcu. Sodišče noče vsprijemati rumunskih vlog, češ, da je nemščina uradni jezik. Vsi nenemški narodi bodo se morali združiti ter odločno nastopati proti krivični nadvlasti nemškega jezika v naši državi.

bi med potom skriti Maroniti lahko napadli in umorili. Bolje je torej, da gredo vsi trije.»

«Da, da,» mu pade Ali v besedo. «Moj služabnik ima prav. Pot je za Vas nevarna, pojrite torej vsi trije, pa naglo.»

«Gospod,» odgovori Druz vesel, «ti si pameten in skrbiš za nas. Mi smo ti pokorni.» In Druzi vzamejo svoje puške in se odpravijo takoj na pot. Maron jim še reče pri odhodu:

«Ko vas moj mladi gospod zopet najde pri Djecinu, Vas bode bogato obdaroval.»

(Dalje prih.)

Iz boja za sv. vero.

Bil je meglen jesenski dan. Nebo je bilo polno oblakov, iz katerih je vedno rosilo. Ves dan se solnce ni prikazalo, da bi razsvetlilo veliko ravnino, na kateri so bile zbrane hrabre čete bolgarskih vojakov v največjem miru in tihoti.

V jednem vojaških šotorov, v sredi svojih vojakov sedi mlad častnik Nikolajev. Že večkrat je povzdignil svojo glavo in gledal na ravnino, po kateri se je vlekla meglja; bilo je videti, da nekoga pričakuje. Ker nikogar ni zagledal, je zopet sklonil glavo med roke in premisljeval o žalostnih časih svojega naroda. Hrabri Bolgari so neštevilnokrat bili prisiljeni, braniti se proti divjim Turkom, ki so jim hoteli vzeti vse, kar jim je še

V vročem poletju je rado suhoparno. Podlistki mladega urednikoviča se v tem gotovo ne razločujejo od vročega poletja.

Maron, mladi spoznovalec z Libanona.

(Povest. — Prevel A. J.)
(Dalje.)

Nato Maron pogumno nadaljuje: «Moj mladi gospod, Ali, sin nadmuftija v Sidonu, želi nekaj mrzlega mleka v okrepčavo. Pot od Sidona do tu ga je utrudil.»

Ko Druzi slišijo, da je Ali sin veljavnega muftija, skočijo po koncu in ga prijazno pozdravijo. To da Aliju pogum in on reče:

«Hvala lepa, moji prijatelji! Le sedite, kajti gotovo ste zmučeni od boja in težavnega potovanja.

Nato da pastirju, ki jima ni prav zaupal cekin in reče: «Daj nama hitro nekaj mleka in kruha, drugače obnemoreva.»

Zdaj se tudi pastir globoko prikloni pred radodarnim mladim gospodom in gre naglo po kruh in mleko. Eden izmed Druzov pa je dobro vedel, da je sidonski mufti zelo bogat in da vodi vstajo Druzov, zato vpraša začuden: «Oprostite, gospod! Ali sami in pes potujete skoz strmo gorovje?»

Ali ne ve odgovora. Maron spozna nje-

Vnanje države.

Vojška. Španjska vlada je že odgovorila na mirovne pogoje, katere ji je ponudila vlada severoameriških držav. Ako bo ameriška vlada zadovoljna z odgovorom, potem se takoj ustavijo boji na Kubi, Portoriki in Filipinah ter se začnejo nadrobneja in natančneja mirovna pogajanja. Od španjske strani bo se jih udeleževal sam minister za zunanje stvari še z jednim delegatom. Kdo bo zastopal Ameriko, še danes ni znano. Pogajanja se misijo vršiti v Parizu, kajti Amerikanci nočejo na španjska tla, Španci pa ne na ameriška.

R i m. Sv. oče so izdali na italijanske škofe in narod okrožnico, v kateri govorijo o najnovejih odredbah italijanske vlade glede razpusta raznih katoliških društev in prepovedi katoliških časnikov. Okrožnica naglaša, da take odredbe žalijo načela pravosodja in zakonov, posebno pa papeža, otežujejo verski boj in oslabujejo močno konzervativno silo proti socijalizmu in anarhizmu. Katoliki ne bodo spremenili svojega stališča niti vsled groženj in sile. Uklonili se bodo sicer sedanji usodi, toda podpirali teh teženj ne bodo, dokler se skuša zatreći papeštvo. Sv. oče protestujejo proti tem naredbam, in pozivljajo prebivalstvo, naj ostane zvesto škofom in duhovščini, ter čaka ugodnejših časov.

N e m š k o. Nemški cesar misli letos obiskati sveto deželo. Pred kratkim je povabil tudi avstro-ogrsko protestante, da se udeležijo potovanja ter ga spremljajo v svete kraje. To je tako predzno ravnanje od strani nemškega cesarja. Nemški cesar nima z avstro-ogrskimi podaniki ničesar opraviti in jih nikamor vabiti, magari če so ti podaniki tudi protestantje. Ako bi naša vlada imela več odločnosti in nevstrašenosti, morala bi krepli zavrniti neumestno postopanje nemškega cesarja.

Cerkvene zadeve.**Zopet nekaj besed o našem cerkvenem petju.**

Malanedelja, dne 1. avgusta 1898.

Prav od srca mi je pisal dopisnik v 30. štev. tega lista. Res čudno, da je pri nas tako dolgo spala misel na izdajo zbirke napovov za cerkveno petje. Morebiti sicer kdo zagodrnja, mar nimamo že dobrih zbirk: Tribnik ... »Cecilia« družbe sv. Mohorja itd. Toda počasi! Zbirke, kakor na pr. Tribnikova

ostalo, namreč sveto vero in zlato svobodo. Bolgarski vojaki so bili vsled tega vedno v bojih. Nikdo jih ni v njihovih stiskah podpiral, le nebesa so se večkrat ozrla milostno na hrabre trpine. Večkrat so pridobili slavno zmago na očitno priprošnjo božje Porodnice Marije. Vojskovali so se vsakokrat brez strahu in navdušeno za sveto vero, za katero so že njih očetje veliko krvi prelili, borili so se brez strahu za presveto Mater vsega krščanstva — za pomočnico kristjanov.

Zadnja vojska je že trajala tri dni. — Turki so vedno z novo pomočjo napadali pogumne bolgarske vojake, med katerimi je plapolala lepa zastava, na zastavi pa podoba Matere božje. Boj je bil dolg in dolgo ni prišlo do zmage. Vojskovali so se pozno v noč, meči so v zraku švigli, kakor strele, in divji krik se je razlegal daleč po planini. Na vse to je misil Nikolajev, to vse se mu je v glavi vrtelo. Danes je moral priti odločilen boj. Ves vojaški tabor, akoravno je bil videti tih in mrtev, vendar je bil za boj dobro pripravljen.

Med tem, ko je Nikolajev tako premišljeval, vstopila je v vojaški tabor stara ženica. Vojaki so jo peljali pred Nikolajeva. Ta je še vedno nekaj premišljeval, vedno je pred seboj videl divje boje za vero in gledal hudo preganjanje in trpljenje kristjanov;

itd., so nekatere take, da jih ne moremo s ponosom pokazati količaj naobraženemu organistu ... Cecilia? Izborna zbirka, in hvala naši družbi za njo! Kjer je bila v rabi, je koristila neprimerno mnogo, da, tam že primanjkuje; kjer pa ni bilo rodovitnih tal, t. j. pred vsem dobrih in vnetih organistov — kar je bilo in je še pri nas ponajveč — tam je pa škoda za iztise, ki so že med staro šaro izgubili obliko knjige ali jo še bodo morali izgubiti.

Dalje: Cecilia je pred vsem namenjena čveteroglasnim zborom; a koliko imamo takih po naših župnjah! Ravno take bodo menda tudi cerkvene pesmi, ki bodo priobčene v prihodnjih zvezkih in so že deloma v prvem zvezku »Pesmarice« družbe svetega Mohorja. Znano je pa, kako težavno je začetnikom peti iz partitur.

Naše ljudstvo pred vsem poje in toraj tudi želi eno- ali dvoglasnih spevov, kakor jih zahteva za začetek sploh tudi zdrava pedagogika, katerim ni treba mnogoglasnega zpora, ampak, koji se začnó vaditi že v šoli in od tod ostanejo skozi življenje. Zato bi pa naj bila ta zbirka urejena na čisto poseben način kakor ima na pr. po nemških deželah že skoro vsaka škofija svojo lastno in sicer izborna tako pesmarico, kot »Hosanna» v sekovski škofiji, »Laudate» in mnogo podobnih drugod. Zakaj bi bila taka blagoglasna naprava pri nas nemogoča? To so prav za prav molitveniki za rabo med sveto mašo. Pri vsaki pesmi je po eden ali več napevov (eno- ali dvoglasnih), in med posameznimi kiticami, ko pojó orglie, molijo pevci kratke mašne molitvice, v tem molitveniku nalašč zato prirejene. Tako se na krasen način spoji petje z molitvijo, kar je dozdaj pač malokje. Ti molitveniki ali cerkvene pesmarice bi pa morale biti take, da se lahko hitro razširijo med ljudstvo, med mlado in odrašeno, od šolske dobe do poznih let, t. j. morale bi biti po ceni. Zato bi jih lahko založilo slavno škofijstvo, ki bi to podjetje, ki bi gotovo dobro uspevalo, izvestno blage volje prevzelo, kakor je to pri drugih omenjenih pesmaricah. Parti za orglie bi se seveda morali izdati v posebnem in za organista pripravnem — velikem formatu, ter biti opremljeni, ako možno, tudi s pre- in postludiji.

Zato pa odločilna gospoda takoj na delo! Naj se začne celo nabiranje spevov, kakor ga je nasvetoval zadnji gospod dopisnik, po dogovorenem načrtu. Kajti posamezniki s pobožnimi željami ne dovršimo ničesar! Že začetek mora biti urejen, in nabранo blago naj dobi zopet v pregled in

naenkrat pa, ko sliši korake, se vzdrami in pogleda v stran, odkoder so prihajali. Komaj zagleda staro ženo, zakliče:

«Mati, moja dobra mati!» in hiti proti nji, pritisne jo na svoje srce in poljubuje njeni čelo. Potem se je vsedel pri ognju poleg svoje matere in si je brisal od veselja solzne oči.

«Prišla sem,» rekla je starka s tihim glasom, «prišla sem, da tebe izročim Materi vseh kristjanov — božji Porodnici. Vem, da se ne bova več videla,» je dalje govorila, in tih jokala, «zato sem te hotela še zadnjekrat videti, hotela sem ti narediti še enkrat sv. križ na čelo, kakor pridnemu sinu.»

«Ljuba mati ne mislite na take reči,» rekel je poročnik «saj je božja pomoč močna.»

«Vem, dragi sin» nadaljevala je mati «in se zahvalim Materi božji, da si še ohranil take misli, katere sem ti vsadila v mladih letih v srce, veselim se, da še nisi pozabil na Boga. Le tudi za naprej misli vedno na Boga. Njegove svete zapovedi izpolnjuj, in njegova vsegamogočna roka bode vedno s teboj. Obljubi mi, dragi sin, da boš vedno zvest ostal temu, česar te je tvoja mati učila, da bodeš vedno živel za Mater božjo, za katero je tudi tvoj oče v boju padel.»

(Konec prihodnjič.)

izbiro komisija pravih veščakov. Toda hitro na delo, čas je drag, in ako takoj ne začnemo, zaostanemo predaleč; saj pa nekaterih krajin kriči itak že vse po reformah, orglie pa ali f, orgljanje ff, in ljudstvo, kateremu se z groznim šušmarenjem kraje dber okus za resnično lepo, pa pf, ali včasih v hudi nevolji tudi ffi. Zato nemučoma položimo temelj cecilianstvu po vseširni naši škofiji s tem, da ustvarimo pred vsem zdravo in res lepo ljudsko petje po naših cerkvah. Le ako s tem popravimo zopet dobri okus v narodu, prodrla bo širja cecilijanska ideja!

Gospodarske stvari.**Mravlje, njih korist in škodljivost.**

(Konec.)

Najbolj škodljive so pa mravlje na vrtu in sicer ne samo rastlinam, temuč tudi sadnemu drevju. Blizo mravljišča ti gotovo ni treba posaditi mladega drevesca, aко nočeš, da se ti v par letih ne posuši — vsled mravelj! Te odberejo celo drevce in pijejo sok iz njega, dokler ga je kaj. Večkrat se ga lotijo tudi pri koreninah, jih oglodajo, da se vsled tega drevce mora posušiti. To je škodljivo najbolj raditega, ker jih ne opazimo pri njih delu prej, nego kadar začne že drevo hirati, ko je navadno že prepozno.

Ako kje, tedaj se gotovo morajo iz vrta preganjati mravlje na vse načine. Prvi se jim morajo vsa gnjezda razdreti kar sproti, ko se opazijo in na njih mesta je treba nasuti pepela. Prav izvrstno sredstvo je baje tudi, ondi zakopati kakšne mrhovine, katere mravlje ne moreje trpeti. To je tudi skoraj edino sredstvo, mravlje odpraviti od korenin sadnega drevja. Ako mrhovine (mrte živali, tudi ribe veljajo ali smradljivo meso,) ni pri rokah, naj se zakoplije nekoliko prav smradljivega gnoja. To velja, da se odpravijo mravlje iz gnjezd in od korenin sadnega drevja.

Drugače pa je z njimi, ako se mravlje lotijo drevesa na vejah in listju. Znano je, da nekatere vrste sadnih dreves jako ljubijo listne uši vsled sladkega soka. Med te vrste spada pred vsem hruška (na Pohorju imenovana »Zalzburgarca«), katera se odlikuje po svojem finem sadju in gladkem, bledo-zelenem listju. Na te vrste drevja se najraje pokažejo listne uši, kmalu za njimi pa — mravlje in sicer majhne, črne mravlje. Oba sovražnika sta drevesu zelo škodljiva. Uši se

Smešnice.

Nek vinski brat, bolan na očeh, pride k zdravniku iskat pomoči. Zdravnik mu zapiše lek, a strogo mu prepove vino, sicer mu ni mogoče ozdraviti. Bolnik nekoliko premišljuje, potem pa se odreže rekoč: Gospod doktor, iz tega ne bo nič; videl sem že dosti na svetu, pil pa še nisem dosti.

Kosci se vsedejo k zajutreku. Ko gospodar sosednega travnika to vidi, reče svojemu hlapcu: »Jaka, vsediva se še midva, bodo drugi mislili, da tudi zajutrekujeva.« Jaka uboga. Po kratkem odmoru zopet vstaneta, da gresta lačna — na delo. Toda premeteni Jaka zbije zdaj koso raz ročnik ter z golid kosičem klati po travi, kakor da bi kosil. »Jaka,« zaupije iznenadeni gospodar, »kaj pa počenjaš, mar si zblaznel?« »Ne,« odgovori hlapec, »klatim s kosičem, da bi drugi mislili, da kosim.«

Jedina napaka. »Kako vam diše klobaze?« vpraša krčmar gosta. — Gost: »Že, že, samo jedno napako imajo.« — Krčmar: »No, katero?« — Gost: »Tega, kar bi moral biti v klobasah, ni notri, to pa, kar je v klobasah, bi ne smelo notri biti.«

žive od sladkega listnega soka, mravlje, — kadar jim uši zmanjka — istotako. Skratka, listje postane črno pikasto, začne veneti in nasledek je, da se takšno drevo časih sredi leta posuši. Glede tako nežnega drevja je svetovati, da se sadi le bolj v močni zemlji in v zavetju pred vetrovi. Na suhih tleh se ga gotovo lotijo mravlje, če ne na listju, pa na koreninah. Zoper mravlje na listju priporoča se deblo za kakšnega pol čevlja na dolgo pod vejam namazati s kolomazom ali drugim smolnatim mazilom, samo da mazilo ob mazanju ne sme biti vroče, kar bi skorji drevesa škodovalo.

Tudi so mravlje nadležne in škodljive dostikrat po hišah in shrambah. Zlasti za sladkorjem rade stikajo in tako vse prelezejo. Sladkor, strd in druge sladčice se jim najlaže ubranijo, ako se v sobi ali shrambi pod tram obesijo. Ker ga ne bodo našle in zasledile, naveličale se bodo iskanja in izginile. Ako pa bodo, zlasti v lesenih poslopjih enkrat našle sladke reči, potem je pa že velik križ z njimi. Vsaka shramba in razpoka jih je polna.

Mravlje so nam sicer izgled pridnosti in so nam zlasti v gozdu marsikaj koristne. Ali za polje, travnike in vrte so nam jako škodljive, kjer jih moramo preganjati.

Pohorski.

Streljanje ob hudi uri.

Ljubljanski škofijski list je št. 5 t. l. o streljanju ob hudi uri se naslednje izjavil: Na raznih krajih sosedne Štajarske, kjer toča pogosto uničuje poljske pridelke, poskušajo s streljanjem odvrniti hudo uro. Ker z verskega stališča ni in ne more biti nič zoper take nedolžne poskuse, ki pa utegnejo imeti vendor le kaj vspeha, se opozarja častita duhovščina, naj v tem smislu ljudi pouči, ako bi hoteli nekaterniki tudi v naši deželi tu ali tam napravljati enake poskuse, da se jim ne bodo stavile s strani prebivalstva kake nepotrebne zapreke.

Sejmi. Dne 16. avgusta v Braslovčah, Strasu, pri Sv. Trojici na Goričkem, v Lembaru, Št. Lovrencu na kor. žel., pri Št. Vidu pri Ptiju, v Sevnici, Vuzenici. Dne 17. avg. v Jarenini, v Marijinem Brezju pri Mariboru, Imenem, Kapelah pri Brežicah. Dne 18. v Turniščah. Dne 19. avgusta v Št. Juriju ob Ščavnici.

Dopisi.

Ljubno. (Volilni shod!) Dasiravno je Ljubno središče gornjesavinjske doline, vendor še tukaj ni bilo volilnega shoda; zato se tem bolj hvaležno priznava, da se je vlč. g. poslanec Žičkar potrudil v naš trg, da kot zastopnik V. kurije poroča svojim volilcem. Lepo število poslušalcev se je zbralno, ne samo iz Ljubnega, ampak iz gorate Solčave, sosednih Luč, od Sv. Frančiska, Šmartna in iz Rečice. Gosp. poslanec, ki je zavoljo prenapolnjenih prostorov moral na prostem govoriti, je v lahko umljivi besedi razložil sestavo drž. zpora in njegovih klubov, žalostno zgodovino državnega zpora v zadnjih mesecih in posebno položaj Jugoslovanov. Poročal je o interpelacijah in nasvetih, ki so se stavili na vlado v prid nižjih slojev in posebno kmečkega stanu, kar so navzoči z živahnim ploskanjem vse odobravali. Po odgovoru na nekatere interpelacije in vprašanja, se je na predlog predsednika vlč. g. poslancu soglasno in z velikim navdušenjem izrekla zahvala in zaupnica. Stavile in vsprejele so se sledeče važne resolucije:

1) Glede na to, da cesta Ljubno, Luče, Solčava, bi morala vezati posebno omenjene tri občine s sosedno Koroško; glede na to, da je tukaj živahan promet in da te kraje vsako leto lepo število turistov obiše; glede na to, da je vsa živinska kupčija v zvezi s

Koroško in slednjič glede na to, da je cestna proga Ljubno, Luče, Solčava v zelo slabem stanju, na nekaterih krajih cela nevarna za javni promet in da od Solčave do Koroškega skoraj nobene zveze ni, naj se naprosto državni in deželnii gg. poslanci, da na to delujejo, da se ta cesta popravi, oziroma zveza s Koroško pripravi.

2) Resolucija za vseučilišče v Ljubljani.

3) Za nadodsidišče v Ljubljani. — Potrikratnem «živijo» na sv. Očeta in presvitl. cesarja je potem predsednik zborovanje zaključil.

Iz Dobja pri Planini. (Socijal-de monokrat.) Kakor uže povsod drugod tako tudi pri nas razširajo mokrači svoje blatne in umazane fraze in prazne obljube, obetajoč nam boljšo bodočnost. Naše vrlo ljudstvo je bilo dozdaj še celo nepokvarjeno in vneto za vse blago in lepo. Toda v zadnjem času so se začele razmere spremnijati. Imamo tukaj nekega človeka, kateri je prevzel vlogo menda po onem uže vsakemu dobro znanem socijaldemokratu, Roku Dofeniku, agenturo za mokraštvu. Pred nekim časom je sedelo v jedni tukajšnjih gostiln nekoliko gostov, katerih pogovor je bil o slabem stanju našega ljudstva; naenkrat pristopi k njim ta mokraški agent ter nagovarja, da bi naj z njim vred sveto vero zatajili in k luteranski veri pristopili; v svoji togoti na katoliško vero, cerkev in duhovnike drzne si tako daleč, da našunta dva fanta, obetajoč njima dati pihače čez mero, ako gresta v farovž in tukajšnjega gospoda župnika zapodita ven iz farovža, cesar seveda poštena fanta nista hotela storiti.

Ker je ta mokrač obenem tudi nemškutar, po vzoru celjskih nemčurčkov, zato trobi tudi prav pridno v Wolfov rog. Prva naša skrb bodi toraj, prostore tega mokrača od zanaprej popolnoma opustiti, ker se pri njem itak nič kaj prida ne dobi in tudi ne sliši; zahajajmo od zanaprej rajše v naše poštene in slov. prodajalne in gostilne, ne privoščimo mu evenka slovenskih žuljev, videli bomo, da se bo ta nam Slovencem sovražen tujec moral umakniti prej ali slej, da nas ne bo več s svojimi lažmi in praznimi frazami tako na debelo za nos vodil.

Tedaj proč s tem mokračem, ogibajmo se njegove hiše kolikor nam je mogoče, da kje v resnici s časoma ne postanemo njegovi podložni na svoji domači zemlji. Držimo se gesla: «Svoji k svojim.»

Od Velikenedelje. (Jubilejna veselica). Pri Velikenedelji imeli smo preteklo nedeljo redko slavnost. Dovolite, da si usojam cenjenemu Vašemu listu v kratkem o nji poročati. Slovanov je bodočnost, zapisala je usoda za XX. stoletje v predal svoje občne zgodovine. Da se i mi Slovenci častno pridružimo bratskim narodom, kojim pripada ona velevažna naloga, treba je, da se vzbudi skupno v celem našem narodu zavest, tudi mi smo sinovi slavnih Slovanov. Ono zavest buditi, bodi v prvi vrsti naloga našim narodnim društvom. Tej svoji dolžnosti se je katoliško narodno društvo «Mir» izborno odzvalo; priredilo je veselico, kakorše še do dozdaj nismo imeli v nobenem spodnjem podravskem kraju. Nebrojno gostov iz vseh slovanskih pokrajin je dospelo v krasen, žal Bog, grozno okužen trg, Velikonedeljo; bratje Hrvati odzvali so se mnogobrojno našemu vabilu. Slednji prostor je bil zaseden. V prekrasnih besedah proslavljal je tukajšni g. kapelan A. Bračič 50letno vladanje našega svitlega cesarja, vsplamteval v srcih zvestega ljudstva slov. ljubezen do vladarske rodbine in ko sklepčno vabi množico k trikratnemu življeklicu, videlo se je, da ni duše slovenske, koja ne bi gorela za svojega vladarja. Naslednje točke izvrševali so dijaki z milozvenčim svojim petjem in prekrasnim tamburanjem. Redek vzitek bilo je marsikomu njih dovršeno igranje. Naši vzorni mladeniči pokazali so zopet svetu, da v vseh svojih tughah ne zapusti idealnega, nam Slovencem edino lastnega, milega petja. Ono jih bodri,

ono jim sladi vse bridke trenotke. Burka «Krojač Fips» igrala se je izborno. Človek ni gledal navadnih diletantov, ampak — zdelo se nam je, da vidimo na odru strokovno izvezbane igralce. Spretnost gpd. M. občudovali smo kakor spretnost dvorne igralke.

Vsak popolnoma zadovoljen, sli smo po končanem vsporedu k našemu narodnemu gostilničarju Goričanu, da v prosti zabavi damo odduška svojim razburjenim živec.

Dijakom pa moremo le čestitati na njihovem uzornem postopanju. V njih gledamo jednega prvih faktorjev, koji ima v bodočnosti nositi kulturo svojemu «minderwertig» narodu.

Od Mure. (Ponemčevanje slovenske dece.) Prihitel sem z daljnega mesta na vesele počitnice. Obiskal sem kolego. Ko tako pri živahnem pogovoru sediva, pride njegova sestra iz šole. Vprašam jo raznih stvari, a ne odgovori ničesar. Konečno mi vendor odgovori — nemški. Začudim se ter si mislim, kako mi more nemški odgovoriti. Vprašam jo še torej več o šoli ter se prepričam do cela, da se v najvišjem razredu podučuje vse nemški, razven slovenščine. Nehote se spomniti na uvodni članek «Slov. Gosp.» št. 30. «Šole ob meji.» Bridko je, ako se godijo take reči ob meji, veliko bolj, da je kaj takega mogoče med zavednimi Slovenci sredi Murskega polja. Je namreč sredi Murskega polja večrazredna ljudska šola s krasnim slovenskim napisom «Narodna šola.» Kako nasprotje med napisom in poukom! V najvišjem razredu poučuje namreč razredni učitelj vse predmete v nemškem jeziku, kakor petje, računstvo, zemljepisje, prirodopisje, zgodovino itd. Pri telovadbi pa «komandira eins, zwei, eins, zwei.»

No, potem se ni čuditi, da otroci tako slabo govoré in beró slovenski! Zakaj neki to ponemčevanje slovenskih otrok? — Aha! V kratkem bo izpraznjeno nadučiteljsko mesto. Ali si mar misli g. učitelj s tem zaslužiti nadučiteljsko mesto? Mislimo, da ne bo šlo kar tako. Opozarjam vas, narodno zavedni Poljanci, da se pobrigate takrat za odločno krščansko - narodnega nadučitelja, kateri bo v materinem jeziku in narodnem duhu vzgajal vaše otroke.

Gospodu učitelju pa damo rahli nasvet, naj ali opusti ponemčevanje naših otrok, ali pa se naj preseli s svojim «plodonosnim» (?) delovanjem na kako šulferajnsko šolo. Gotovo bo kinčalo njegovo delovanje taisto bolj, nego našo. — Brez komentara.

Iz Doliča. (Naše železnice). Blagodejno prizadevanje vlč. g. župnika J. Žičkarja, marljivega državnega in deželnega poslanca, naj bi se prekratka proga konjiške železnice do sem nategnila, daje nam povod nasvetovati, naj bi se napravila še tudi iz Poljčan po dravinjski dolini čez Makole-Majšbreg-Rogatec, kjer bi se zvezala z Grobelno-Krapinsko progo. Tako bi se vresničilo nekdanje, po našem mnenju najmodrejše trasiranje: Dravograd-Slovengradec-Konjice, Poljčane-Slatina-Krapina itd. Če se kaže na sedanje trasiranje Grobelno-Krapina, pa se naj vzame v poštev, da je ta zveza tukaj od koroške železnice krajša celih 26 kilometrov, toraj tudi za toliko ceneja. Mogočni Boč pa bi se ponosno dvignil, češ, da imajo vrlji vinorejci v njegovem podnožju prelepoto priliko, spečati svojo izvrstno kapljico proti koroški meji in naprej. Promet po tej progi z našimi deskami na Hrvaško bi bil najložji, od tam bi pa k nam najceneje dovažali svojo koruzo; tudi število naših hromovcev, ki bi iskali v Krapini pomoči, bi se znatno pomnožilo.

Hasnovita bo železnica Celje-Dravograd, posebno kadar se zveže še savinjska dolina s Kamnikom, vendor od slovengraško-koroških krajev skozi Celje v Savsko dolino na Bizič itd. ne bodo veliko hodili po vino, zato ne, ker nam ga zdražijo sosedje Kranjci. Za naše kraje je posebno primerna in ugodna vinska kupčija z vinorejci v konjiško-drinjskih goricah. Konečno omenim še potrebščino plemenskih prašičev od stajarsko-

hrvaške meje, katerih se tukaj mnogo potrebuje; po železnici bi se veliko bolj čili in zdravi dovažali. Pozabiti tudi ne smemo bremena davkoplačilcev konjiškega okraja in cele dežele, ker se mora toliko doplačevati za nesrečno konjiško železnico. Ko bode pa proga po tem nasvetu na obe strani podaljšana, bode v splošno hasen Štajerski in Hrvaški, donašala bode korist kmetovalcem, vinorejcem in trgovcem ter vezala dve deželni meji po najblžjem potu. Če ta moj nasvet vzbudi zanimanje, naj bi se interenti začeli oglašati v časopisih; občine pa naj bi po našem poslancu g. Žičkarju posiljale prošnje na železnično ministerstvo, da se vsestransko koristna proga Dolič-Konjice-Poljčane-Rogatec-Krapina ob svojem času zgradi.

Iz Šentilja. (Pistorjev hrast.) Zadnjo nedeljo je bil zopet sklical Pistor zborovanje, da se posvetuje o slavljenju 18. avgusta. Njegovemu pozivu so se bili odzvali tudi Slovenci, celo taki, katere smo imeli za odlične. Jako zanimivo! Pistor, Repnik in drugovi in potem naši Slovenci, kdo se ne bi zavzel nad tem zborom!? Ta izredni zbor je pretresoval važno stvar. Pistor je otvoril zborovanje, deleč milostne poglede in ljubke poklone na levo in desno, pred vsem Slovencem. O, ubogi Slovenci, ki se hočejo solnčiti v milosti Pistorjevi! Toda posluh zdaj! Pistor govorji. Naznanja, da je sklenjeno (kdaj? od koga?), da se vsadi v proslavo 18. avgusta hrast. Danes se imajo samo še posvetovati o prostoru. V to predлага prostor na Celcerjevem posestvu nasproti slovenski šoli. Gospoda Celcerja ni sicer zraven, pa Pistor računi, kakor bi bil že gosp. Celcer privolil. Slovenci, ki ste zraven, ali ne boste protestirali? Vse tisto. Nikdo se ne oglesi. Predlog se vsprejme in zapise v protokol. Zapisnikar je Slovenec. Ah, ta vest je nas druge Slovence hudo pretresla! Zelo se nam je, kakor bi videli svojega brata, kako podpisuje svojo obsodbo. Pistor hoče na tem mestu hrast, da bi na vse čase izvral Slovence. Kazal bo na ta hrast, kakor na znamenje, ki naj spričuje svetu, da je Pistor premagal šentiljske Slovence.

Izmed Slovencev, ki so bili pri zborovanju, nikdo ni protestiral Pistorjevemu predlogu. Za to pa odločno, slovesno protestiramo drugi šentiljski Slovenci, in rečemo: Tak sklep Pistorjev, ki drugega ni, kakor izvranje Slovencev, ne bo nas vezal.

Gospod Celcer je medtem prišel domov. Zborovanje je namreč bilo v Celcerjevi gostilnici. Zakaj so vendar imeli pri Celcerju svoje zborovanje, katerega proglašujejo po Marburgerci za »windischer Wirt« in ne pri Repniku ali Majheniču? Znajo dobro, zakaj. Pistor si misli, da bi se dal potem takem dobiti gsp. Celcer za prostor pred slovensko šolo. Burno pozdravlja Pistor došlega gosp. Celcerja in mu tudi razdene svoj sklep — toda tako zvito. Ta sklep je posladkoril, da bi ga tem preje sprejel g. Celcer. Pravi mu, ali ne bi privolil dati prostora za hrast pred slovensko šolo v slučaju, ko bi šulferajn odrekel prostor pred šulferajnsko šolo. Pa za to, da bi odrekel šulferajn, bi že skrbel Pistor, hotel je torej le vjeti v past g. Celcerja. — Ali tukaj se je Pistor zaračunil. Gsp. Celcer ne bo tamkaj na zahtevanem prostoru pustil saditi hrasta poleg kipa žalujočega Kristusa. Za to se tudi ni podpisal v protokol. Slava g. Celcerju! Kristusov kip, znamenje ljubezni in hrast, znamenje sovraštva — da to ne gre skupaj, ima pač g. Celcer čisto prav.

Zborovalci so bili še tudi potem skupaj, ko se je že zaključilo zborovanje. Kako dolgo, nas nič ne briga. Kaj se je potem govorilo, ne poizvedujemo. Mi branimo samo pravice in čast svojega naroda, a ne napadamo oseb, temuč te ljubimo, kakor nam veleva zapoved božja, ne po razlagi tega ali onega Nemca, nemškutarja, temuč svete katolische cerkve naše.

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knez in škof) so končali danes dne 11. avg. v Zdolah svoje letosne birmovanje ter se vrnili v Maribor. — Ljubljanski knez in škof so našega vladika obiskali v Vidmu, dne 4. t. m. pa škofa Strossmayerja v Slatini.

(Županski shod). Na županski shod dne 16. in 17. t. m. so povabljeni kot gostje tudi vsi slovenski deželni in državni poslanci. Dne 16. t. m. na predvečer shoda bode ob osmih zvečer na vrtu »Narodnega doma« veselica s petjem, godbo in prižiganjem umetnega ognja. Pri tej veselici priredi odbor narodnih dam pod predsedstvom gospé podžupanje Marije pl. Bleiweiss-Trsteniške bazar na korist fondu za Prešernov spomenik.

(Tiskovni pogresek.) V našem poročilu o shodu g. drž. poslanca Žičkarja se med drugim pravi, da deželni zbor noče dati 30.000 gld. brezobrestnega posojila za kmete, kar je predlagal g. poslanec. To je pomota. Gospod poslanec Žičkar je predlagal naj se da vsaj 50.000 gold. brezobrestnega posojila kmečkim posestnikom. Tega pa zbor ni vsprejel, ker noče več dati, kakor 30.000 gl., ki se bodo razdelili tekom tega leta pred vsem posestnikom, kajih vinogradi so uničeni po trtni uši.

(»Solinam dajte!«) Tako je naslov brošurici, ki je izšla te dni v Blasnikovi tiskarni v Ljubljani kot ponatis iz »Slov. Lista«. Spisal jo je D. L. Selski. Po tej knjižici povzeli smo mi danes vzorno prošnjo za slov. vseučilišče. Namen brošurice je dokazati, da je omika potrebna, da so potrebne šole in da mi Slovenci nimamo niti dovoljni vseh slovenskih šol, ampak mnogo potujčevalnic, ponemčevalnic in poitaliančevalnic. Knjižici želimo, da bi se zelo razširila med narodom.

(Zahtevamo slovensko vseučilišče.) Ker so nas nekatere občine prosile, naj jim podamo vzorno prošnjo za slovensko vseučilišče, izpolnjujemo s tem njihovo prošnjo. Taka prošnja se naj glasi: Slavno c. kr. naučno ministerstvo. Občinski odbor občine ... (tu se pove ime dotične občine, trga ali mesta) živo čuti potrebo in veliki pomen slovenskega vseučilišča za obstoj in napredek slovenskega naroda, zato uljudno prosi visoko c. kr. naučno ministerstvo, naj blagovoli čim preje tem bolje ugoditi opravičenim našim zahtevam ter nam ustanoviti slovensko vseučilišče v Ljubljani. Občinski odbor občine ... dne ... l. 1898.

(Ogenj.) V noči 8. avgusta t. l. je v trgu Sv. Lovrenca na koroški žel. vpepelil ogenj hišno in gospodarsko poslopje urarja Pavla Jurinšeka. Kako je nastal ogenj, se še ni posrečilo dognati.

(V Radencih) je poštni uradnik, ki niti besedice ne ve slovenski. Da z ljudstvom ta uradnik ne more občevati, je jasno. Poštni pečat je le nemški. Ljudstvo se tudi pritožuje, da poštarja ni vedno v uradu.

(Razpisane službe.) Na štirirazredni ljudski šoli Leitersberg-Karčevina je do konca avgusta razpisana podučiteljska služba z drugim plačilnim razredom in ravno taka podučiteljska služba na dvorazrednici pri Sv. Križu nad Mariborom. V Mariboru je za dekliško meščanske šolo razpisano mesto učiteljice, ki ima izpit iz tretje skupine, in za petrazrednico na dekliški ljudski šoli III v Mariboru mesto učiteljice. Prošnje se najvložijo do 18. sept.

(Kranjska odvetniška zbornica) je sklenila v zadnji seji, da bo uradovala izkučno slovenski. Čast ji!

(Iz Ptuja) se nam poroča, da govorijo ondotni Nemci, da je na ptujski gimnaziji peti razred za prihodnje šolsko leto zagotovljen. Ptajska gimnazija se je jedina na Spodnjem Štajaru, ki nima slovenskih paralelk. Nemci se jih branijo na vso moč. Kaj ko bi se slovenski starši začeli braniti, po-

siljati v to gimnazijo svoje sinove? Potem bi morala gimnazija — prenehati.

(Vseslovenski shod kršč. socijalnih delavcev v Ljubljani.) Vsem slovenskim krščansko-socijalnim delavcem po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem naznanjam, da bo v nedeljo, dne 18. septembra t. l. v Ljubljani prvi veliki vseslovenski shod krščansko-socijalnih delavcev. Oklic objavimo prihodnjic.

(Radensko kopališče) je v trdih nemških rokah. Najbogatejši podjetnik je tudi nekatoličan. V tem kopališču se je zvršila v zdravniškem objektu letos sprememb. Po prejšnji zdravnik je bil trd Nemec in naš nasprotnik, sedanji pa tudi ne ve niti besedice slovenski. Rekel je, da bo se učil slovenski, pa še ni začel. Toda kako bo tudi kakih črez 40 let stari človek začel, ker je zato že priletel. Zakaj pa je ta Nemec pri nas zdravnik? Morebiti nikdo drugi ni prosil? Bilo je prošnjikov 32 in med njimi tudi Slovani; pa Slovan ni bil, ker je celo podjetništvo kopališča v trdih nemških rokah. Kako bo pa mogel sedanji zdravnik pomagati pripristem kmetu, ko ga ne razume?

(Pri Sv. Juriju ob Taboru) je preteklo nedeljo daroval prvo sv. mašo g. pater Hugolin Rak iz reda očetov kapucinov. Proposed je imel domači rojak preč. g. prelat Karol Hribovšek.

(Ne potrebnogostilna v Kozjem.) Iz Kozjega nam pišejo: Naš oskrbnik bi rad dobil na Žabjeku dovoljenje za gostilno. Toda dovoljenja ni bil. Kozjani ne potrebujemo nobene nemške gostilne več.

(Svobodomiselni dr. Tavčar.) V Ljubljani izhajajoči »Slovenski list«, za katereim stojita primarij deželne bolnice dr. Gregorič in kurat v prisilni delavnici A. Koblar, večkrat resno prijemlje kranjski deželni odbor, posebno pa ne prikriva mnogobrojnih političkih grehov deželnega odbornika, dr. Tavčarja. Ker sta imenovana gospoda v deželni službi, naklonil jima je deželni odbor disciplinarno preiskavo. Vsapek preiskave je odlok, ki zahteva, da izstopita dr. Gregorič in Koblar iz konsorcija »Slov. lista«. Za dosedanje sodelovanje pri listu pa sta dobila ukor. Javna tajnost je, da za celo zadavo stoji slovensko-nemško-narodni dr. Tavčar, ki bi rad odstranil od »Slov. lista« Koblarja in dr. Gregoriča, ki predobro poznata njevo dušo. Svobodomiseln pa je res naš dr. Tavčar! In štajarski učitelj Strmšek se ni mogel premagati, da bi na vseslovenskem učiteljskem shodu ne napisil tudi temu svobodomiselu!

(Volilni shod) škličeta poslanca dr. Jurtela in dr. Gregorec v nedeljo 21. avgusta t. l. pri Sv. Janžu na Dravskem polju popoldan ob 3. uri.

(Naša straža.) Pravila tega društva so oblasti potrdile. Društvo more pričeti sedaj z delovanjem. Slovenci, podpirajte požrtovalno to društvo.

(Bismarkovanje.) Iz Celja nam pišejo: Smrt »starega lisjaka« dala je našim Prusakom prav ugodno priliko, da se pokažejo v svojem pravem protivstrijiskem mišljenju. Svojo žalost nad smrto tega največjega sovražnika Avstrije so izrazili naši veliki Nemci (s slovenskimi imeni, kakor Javornik, Jesenko, Stepišnik i. dr.) z izvešenimi črnimi zastavami, a tudi vrli mestni urad seveda ni zaostal. Da se Bismarkova smrt dostenjno poveliča, govoril je v kazin sožalni govor Wolf, ki je našim v Nemčijo hrepenečim Germanom postal to, kar Mohamed Turkom. Saj je v svojem govoru imenoval Bismarka nemškega boga; prvi in edini prorok tega nemškega boga bo pa brez vprašanja Wolf sam, ki je nedosežen v svojem rovanju proti Avstriji. Torej heul' Wolf! Pomembivo je to, da so ta sožalni govor poslušali pri zaprtih durih; prav kakor otroci, ki se bojejo očetove kazni. V znak žalovanja za »starim lisjakom« nosi tukajšnja prusaška druhal sedaj črno obvezno okoli leve rame. To seveda prav čudno izgleda. Ljudje, ki

niso o tej skrivnosti poučeni, sumijo na kako hudo bolezen, videvši toliko žalujočih. In ne motijo se, kajti naši Bismarkovci so gotovo vsaj na duhu oboleli, ker so pozabili, da jih je slovenska mati rodila in sedaj v tej pozabljalosti celo zamenjajo avstrijsko državo s prusko. Pomilovanja vredni so!

(Imenovanja.) Ministrski predsednik je imenoval nadinženirja Viktorja Pirnerja stavb. svetovalcem, inženirja Jakoba Stajnika, nadinženirjem in stavb. pristava Aug. Ribiča, inženirjem za državne stavbe na Štajarskem.

(Slov. Gosp. v nemški izdaji.) Naš list izhaja nekoliko časa že tudi v nemški izdaji. Čitatelji se čudijo tej novici in nam menda ne verjamejo. A to je gola resnica. Kdor pregleda zadnje številke »Marburgerce«, hitro razvidi, da ima ta list napolnjen cele predale s prestavami naših dopisov in novic. K prestavi dostavi: Tako poroča »puntarski« (!) list »Slov. Gospodar«, in jeden predal Marburgerce je napolnjen. Kako bi se pač godilo »Marburgerci«, ako bi našega lista ne bilo? Naj nam bo hvaležna, da ji dajemo vsakdanjo hrano!

(Jubilejni spisi.) Družba sv. Cirila in Metoda izdala je knjižico: »Franc Jožef, cesar avstrijski. Spisal ravnatelj učiteljšča Fr. Hubad.« Odveč je govoriti o lepoti Hubadovih spisov. Le malokomu je namreč dan tak pripovedovalen talent. Spisana je ta knjižica za mladino sploh; posebno ugajala bode pa odrasli mladini. Ima 72 strani. Cena 15 kr., 100 knjižic 12 fl. Ob jednem je izšla 64 strani obsegajoča knjižica: »Naš cesar Fran Josip I. Spisal prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, Tomo Zupan. Ta knjižica je pa namenjena bolj naši mlaudeži po ljudskih šolah. Ker so otroci posebno veseli podob, ima na 30 straneh 27 podob. Knjiga je umerjena za vse slovenske pokrajine, ker ima razun treh cesarjevih podob s Kranjskega, Štajarskega, Koroškega, Goriškega, Tržaškega in Istre. Vsak slovenski otrok bo torej v podobah knjižice gledal svojo domačo deželo. Premišljena je dobro v njej vsaka beseda. Diči jo velika čistost slovenskega jezika. Cena 15 kr., 100 knjižic 12 fl. Naročate naj se pa obe pri trgovcu in knigovezu gosp. Ivanu Bonaču v Ljubljani.

(Trgovci, naši nasprotnik i.) Dan za dnevom slišimo tožbe, da so na mnogih krajih Sp. Štajaria trgovci največji nasprotniki naše vere in našega naroda. Kako jih spreobrniti? To bo težko, a svojim somišljenikom svetujemo, da ustavijo povsod, kjer jim delajo liberalni in nemškutarski trgovci preglavice, konzumna društva ali zadruge. Liberalizem in nemškutarizem se mora ugonabljati z vsemi npravno in pravno dovoljenimi sredstvi.

(Slovenska zmag.) Poljčane imajo sedaj slovenskega župana, g. Jož. Detičeka, in za občinske svetovalce slovenske može Jož. Detičeka, Jak. Bizjaka in Ivan Debelaka. Seveda vsled tega poljčanski nemškorčki in njih prijatelji kar pihajo od jeze, posebno ker so upali, da bodo Slovenci iz same miroljubnosti volili nemškega župana. Pa so se vrlo vkanili!

(Toča.) Iz Lembaha nam pišejo: Zadnji torek je grozna toča, kakorše stari ljudje ne pomnijo, trikrat hudo klestila po naši fari in drugod. Okoli treh popoldne se je prva vsipala z dežjem, debela kot jabolka, nekoliko pozneje je prihrula druga debelejša in oglata in je razsajala več minut, proti večeru pa je tretjekrat z viharom hudo padala več minut, da nas je bilo že strah. V kratkem je bila zemlja pokrita z debelim ledom. Škoda je vsepovsodi strašno velika. Vinogradi so nekateri popolno uničeni, drugi pa močno poškodovani. Grozdje leži po tleh, mladike so odsekane, kapljice letos ne bo. Raz drevja je padel skoraj ves sad in odsekane veje ležijo na zemlji. Tudi drobne ptice so mrtve na tleh, ker jih je pobil ledeni dež. Na polju je vsaka setva silno poškodovana, zelenjad po vrtih je uničena in trava po travnikih pomandrana. Ljubi Bog se usmili ter nas

reši hude ure, treska in toče. — Iz Jarenine nam pišejo: V jareninski župniji je zadnji torek precej poškodovala toča gornje Jelenče, Kanižo, Vajgen in Polički vrh.

(Nesreča ne počiva.) Oni dan so pripeljali v radgonsko bolnišnico štirinajstletnega fanta, kateremu je parna mlatilnica v Dicenu Obrajske fare zmlela skoro celo nogo. Šel je na mlatilnico po neko rjuho. Ravno takrat pa je mlatilnica začela iti in je zgrabila njegovo nogo. Najbrže bode mu morali nogo odrezati, če ne bodo prej umrl, ker mu je stekla skoro vsa kri. Prijetno je prijetno, če opravlja par naše delo, ali ljudje pa premalo pazijo. Pretekli teden pa je neka perilja prala nad radgonskim mostom. Stolica se ji prevrže, perilja pade v vodo in utone. Delavci, ki so na spodnjem kraju mosta nakapali kamen, so pre videli, da njo je voda nesla mimo. Eden je hotel skočiti po njo, drugi pa pravi: Naj plava, kam hoče, kaj boš delal mestu stroške za pokapanje. Ko bi njo takrat izvlekli, še bi nji morebiti življenje rešili. Ubožica še je bila komaj nekaj mescev omožena.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Sv. Jurija v Zdolah je dobil tamozni provizor gosp. Al. Šoba. — Kapelan gosp. K. Kumer je premeščen z Vidma v Konjice, na njegovo mesto pride novomašnik gosp. Jos. Šribar.

Društvene.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) je darovala pastoralna konferenca v Vuzenici po vč. g. nadžup. Tom. Mrazu 14 kron. Č. g. Frančišek Schreiner, kapelan pri Sv. Marijeti niže Ptuja je daroval 4 krone.

(Številke govore!) Uradni list krovne Kranjske »Laibacher Zeitung« je prinesel v svoji izdaji z dne 3. avgusta 1898. l., št. 174., v inseratnem delu nastopno označilo ravnateljstva kranjske hranilnice »Krainische Sparcasse« v Ljubljani. Hranilnico oznanilo. V preteklem mesecu juliju se je pri kranjski hranilnici od 1595 strank vložilo 572 542 gld. 56 kr., in 3030 udeležnikom izplačalo 1,066,212 gld. 31 kr. V Ljubljani, dne 1. avgusta 1898. l. »Ravnateljstvo kranjske hranilnice.« To oznanilo prijavljamo brez komentarja ter si pridržujemo v jedni prihodnjih številk na kratko očrtati denarni promet, napredovanje ali nazadovanje prvih ljubljanskih denarnih zavodov, namreč mestne hranilnice ljubljanske, ljudske posojilnice ni kranjske hranilnice v zadnjih dveh letih.

(Jubilejno slavnost) priredi šola pri Sv. Marijeti niže Ptuja dne 21. avg. Po slavnosti vrši se v bližnjem župnijskem gaju »Velika ljudska veselica«, pri kateri bo raznovrstne imenitne zabave. Začetek slavnosti je ob 2. uri popoldne. Ako bi ta dan deževalo, priredila se bo 28. avg. K prav obilni udeležbi vabi slavnostni odbor.

(Vabilo na cesarsko slavnost), katero priredi v nedeljo dne 21. avg. povodom petdesetletnega vladanja svetlega cesarja Franca Jožefa I. jareninska župnija v prostorih Štefličeve gostilne s sledečim vsporedom: 1. Za dom med bojni grom, moški zbor, zl. Sattner; 2. Pozdrav; 3. Deklamacija; 4. Domovina, mešan zbor, zl. Foerster; 5. Slavnostni govor; 6. Cesarska pesem; 7. Razni stanovi se poklonijo cesarju; 8. Avstria moja, mešan zbor, zl. Nedved; 9. Potpurij slov. nar. pesnij. — Potem prosta zabava. Zvečer razsvetljava, streljanje s topiči in zaziganje kresov. Začetek ob 4. uri popoldne. Slavnost se vrši pri vsakem vremenu. Posebnih vabil ne bomo razpošiljali. Vabljena je vsak domoljub, bodisi domačin ali sosed. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Vabilo na veliko pevsko slavnost) v proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa I. katero priredi »Slov. pevsko društvo v Ptui« povodom blagoslovilja zastave »Celjskega pevskega društva« dne 13., 14. in 15. avg. 1898 v Celju. — Vspored: Dne 13. avgusta. Ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek vseh že došlih društev v »Narodnem domu.« —

Dne 14. avgusta. Ob 8. uri zjutraj zajutrek v »Narodnem domu.« — Ob 10. uri zjutraj pozdrav došlih društev in gostov na kolodvoru. Ob 11. uri slovesna sveta maša v cerkvi sv. Jožefa nad Celjem, pri kateri poje oddelek »Celjskega pevskega društva«, po maši blagoslovilje zastave in zabiranje žrebljev. Ob 1. uri skupen obed v »Narodnem domu« pri kojem svira godba. Ob 2. uri glavno zborovanje »Slov. pevskega društva.« — Ob 3. uri skupna vaja. — Ob 6. uri koncert v »Nar. domu« s krasnim vsporedom. — Dopoldne ogledovanje Celja in bližnje okolice. Popoldne zbirališče v »Nar. domu,« ob polu 2. uri odhod na Teharje, kjer nastopajo posamezna društva.

(Predsedništvo južnoštirskega hmeljarskega društva) usoja si vnovič opozoriti vse p. n. hmeljarje na hmeljsko razstavo, katera se bode letos uprizorila na Dunaji. Oglasila se vsprejemajo le do 15. avgusta. Ob enem se pa tudi vsa občinska predstojništva in hmeljari, kateri statističnih pôl še niso vposlali, uljudno prosijo, da to prej ko mogoče storé.

(Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah) priredi dne 21. avgusta v proslavo 50letnice Nj. Velič. Franca Jožefa I. veselico z lepimi mešanimi zbori in gledališko igro: »Snežulčica.« Začetek ob 3. popoldne. Po veselici prosta zabava v gostilni g. Alta. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na dan 4. septembra. Vsi narodnjaki ste uljudno povabljeni. Posebno se nadejamo, da nas počaste naši odlični Antonjevčarji, kateri bi se naj vsaj o 50letnici sešli vsi v domačem kraju ter s svojimi domačimi rojaki slavili to prepomenljivo letnico. — Na svidenje torej 21. avgusta!

Iz drugih krajev.

(Bismarck Avstrijevi hotel.) Po nesrečnih bojih l. 1866 na Češkem bi si Nemčija lahko osvojila tudi alpske nemške dežele, kakor Tirolsko, Solnograško itd. Bivši italijanski ministrski predsednik Crispi je vprašal Bismarcka, zakaj ni hotel zahtevati teh dežel. Bismarck je na to odgovoril: »Ne, tega nočem. Mi imamo ravno dovolj katoličanov in varoval se budem pomnožiti njih število.« Bismarck se je bal še več katoličanov, ker so mu že domači skrbno gledali na prste.

(Državni zbor.) Govori se, da bo državni zbor kmalu zopet sklican. Kaj pa hoče vlada z državnim zborom? Ali bi zopet enkrat rada videla, kako se znajo nemški državni poslanci metati in tepti? Take prizore si lahko pogleda na ulici pri dunajskih pobalinih in davkoplačevalcem ne bo treba štetni denarja za bivanje državnih poslancev na Dunaju.

Loterjne številke.

Gradec 6. avgusta 1898: 16, 63, 37, 75, 81
Dunaj , , , 80, 13, 32, 38, 90

Zitne cene.

Ime mesta (za 100 kil)	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Koruzna	Proso	Ajdina
	fl. kr	fl. kr					
V Celju...	12 50	11 —	10 —	8 —	6 50	10 —	13 —
V Celovcu.	11 85	9 30	7 81	9 30	7 15	—	—
Na Dunaju	12 70	8 59	8 40	8 65	6 50	—	—
V Gradcu.	10 —	8 60	7 50	9 15	6 35	7 25	10 50
V Ljubljani	12 50	9 50	7 —	8 80	6 50	—	—
Na Ptaju.	8 50	7 —	6 —	8 —	6 —	5 80	10 —
V Mariboru (za 100 lit.)	8 05	5 80	4 70	3 70	5 35	5 —	6 —

Fulard-svila 65 kr.

2 do 3 gold. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana. Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. v najbolj novošegnih tkaninah, barvah in obrazcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzroci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zurichu.

Novo zidana hiša

s štirimi stanovanji, s prizidnim poslopjem in vodnjakom v novih Mejnih ulicah (Grenzgasse) v Mariboru z mesečno najemnino 22 gld. se proda za 3600 gld. Več pove upravnštvo lista. 1-3

T I S K A R N A	
K	Tiskarna sv. Cirila
O	v Mariboru, koroške ulice 5,
R	ima najbolje stroje, najnovejše
O	črke in moderne obroke ter se
S	priporoča, da napravi vse in nje
K	stroko spadajoče dela, kakor :
E	Pisma, ovitke, okrožnice,
U	račune, opomine, menjice, cenike.
L	Jedilnike, vabila, vsprejemnice.
I	Zaročna naznanila in pisma,
C	vizitnice in napisnico.
E	Plakate in naznanilne cedulje itd.
S	Diplome za častne srečnjane
T.	in ude društev,
5.	Parte in žalostinke v najlepši opravi.
U	Zaloga vseh tiskovin
R	za župnijske, šolske in občinske urade.
O	A
B	
I	
R	
A	

Službo organista in cerkvenika
želi takoj nastopiti še mlad, neoženjen
z dobrimi spričevali. Kdo? Pove uprav-
ništvo „Slov. Gosp.“ 2-3

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl
ordinira vsak dan za **zobobolne** v lastni hiši: **vrtna ulica (Gartengasse) št. 9**
v Celji.

Plombira in ustavlja **umetne zobe** in **zobovje z zlatom** itd., tudi brez potrebe izjemanja, ne ovira ževečanja, ne govorjenja, garan- tuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselni narkozi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. 9-12

Karol Tratnik, 10-12

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode stolne ulice št. 1. v **Mariboru**, stolne ulice št. 1.

se priporoča prečasiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom za naročila **vsakovrstnih cerkvenih izdelkov**, kakor vsakovrstne monštrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike, krize itd.

Staro cerkveno orodje dobro po pravljam, pozlatim in posrebrim v ognju.

Za vse svoje izdelke
jamčim.
Svoji k svojim!

„Narodne pesmi“
I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdo
kupi 20 komadol, dobi jih za 20% ceneje.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, koroške ulice 5.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschneegg-Allee — **Maribor** — Hilarusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa **kamnoseška** in **podobarska dela**, kakor tudi za vsa **popravila**.

Velika zaloga izdelanih novih **natrobnih kamenov**, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 24-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Franc Vedrnjak

v Celestrinu pri Sv. Petru pri Mariboru, proda svoje posestvo, obstoječe iz njiv, lesa, vinograda, hrama z dvema sobama, preše in obokane kleti ter hleva. Cena 2300 gld.

Dve novozidani hiši,

deset let dače prosti, pri Sv. Jožefu v Mariboru blizu cerkve in delavnice južne železnice se ceno prodala pod jako ugodnimi pogoji. Več pove lastnik pri Sv. Jožefu hšt. 108. 2-3

Na prodaj

sta radi starosti posestnikove, oddaljenosti in naravnosti posestva sledeča 2 vinograda vsak posebej:

I. vinograd v Gruševi hiš. štv. 76 v župniji Sv. Marjete na Pesnici, sodnije Mariborske, ki tako rad in poprek zdatno rodi, in se dobro obrestuje. Ima zidano pivnico, tiskalnico in viničarijo, ter nejamčeno meri 2 orala 811 □sež, to je majhen vrtič in sadovnjak, in blizu 2 orala trsja v dobrem stanu in brez trtne uši. Cena mu je brez letošnjega sadja in bratve najmanj 2300 gld. Letošnje sadje, bratva in polovnjaki se za primerno posebej pogojeno ceno tudi prodajo.

II. vinograd na Gajšaku v Trnovcih hšt. II v župniji Sv. Tomaža, sodnije Ormoške, ves rigoljen z laškim rivčekom v vrstah zasajen, ki poprek rad rodi, in izvrstno vino donaša. Ima prostorno viničarijo in nejamčeno meri 4 orale 343 □sež, to je okoli 2 orala trsja v izvrstem stanu, drugo pa so večinoma njive, sadovnjak in pašnik. Cena mu je brez letošnjega sadja in bratve najmanj 900 gold. Letošnje sadje in bratva se za primerno posebej pogojeno ceno tudi prodaja.

Kdo hoče I. ali II. vinograd za zgorej navedeno ceno, pod katero se ne proda, kupiti, naj si ga ogleda, in potem pisemo ali ustmeno način plačila itd. podpisemu lastniku naznani in se z njim pogodi. 3-3

Dr. Ivan Petovar,
posestnik v Ormožu hšt. 31. Friedau.

Uradne in trgovske KUVERTE
s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

10-12

I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdo

kupi 20 komadol, dobi jih za 20% ceneje.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, koroške ulice 5.

1-3

ges. dep. SCHUTZMARKE.

Doktor pt. Trnkóczy-ja

želodečne

Doktor pt. Trnkóczy-ja

krogljice

Doktor pt. Trnkóczy-ja

prnsni

Doktor pt. Trnkóczy-ja

protinski

Doktor pt. Trnkóczy-ja tintura za

kurja očesa,

Doktor pt. Trnkóczy-ja tintura za

<

Za kuharico ali gospodinjo

se priporoča oseba, ki zna kuhati za vsako mizo ter razume vsako delo pri gospodi in gospodarstvu. Več pove upravn. „Slov. Gosp.“ 2-4

Urarsko orodje,

dobro ohranjeno, skoro novo, proda vsled urarjeve smrti Neža Mlakar, v Rajhenburgu štv. 62. 1-2

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru izide te dni
176 strani obsegajoča knjižica:

V Marijinem Celju.

Zgodovinske in potopisne črtice.

Spisal in izdal

s pridigami, katere je imel v Marijinem Celju,
Dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru.

Cena knjižici 30 kr., po pošti 35 kr.

**Umetno stavbarsko-klesarski obrt
Murnikovih naslednikov**

Anton Gajser,
lastnik.

v Mariboru
Kaiserstr.-Theatergasse št. 18.
Obstoji že 40 let.

Karol Kocjančič,
klesarski mojster.

Priporoča se za izdelovanje klesarskih in kiparskih del, kakor tudi popravil.

Največja zaloga na Spod. Štajarskem

gotovih, novih nagrobnih kamenov iz marmorja, sijanita in granifa. — Marmorne plošče vsake boje in velikosti so vedno v pripravi.

3-14

Postrežba točna. — Cena jako nizka.

Uljudnej pozornosti **** posebno priporočeno!**

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot **zaupni mož in posredovalec** z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod **20.298**, Gradec, poste restante.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru. Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekannino. 124

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po tako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vase, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovaljem 24-52

Anton P. Kolenc.

Sesalke Tehnlice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patentnih inoksidacijskih sesalkih.
inoksidirane sesalke

so obvarovane zoper rjo.

Ceniki gratis in franko. W. GARVENS, DUNAJ,

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakekopnih podjetjih itd.

Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehnicne.

13-26

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,

dalje

novoiznajdene ,brzostrelne in varnostne možnarje‘

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanji vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj srodnika in streljajo mnogo hitrejše kot navadni možnarji);

najboljše in najnovejše kmetijske stroje;
vse sestavne dele iz železa za mline, zage, tovarne in druge obrtnijske naprave

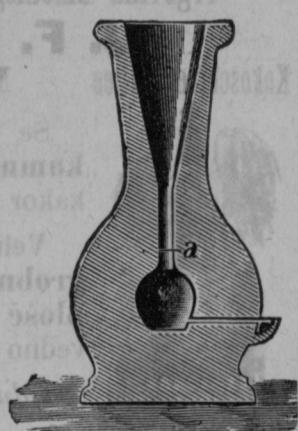
izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna

Pehani, Lorber in dr.

v Žalcu pri Celji.

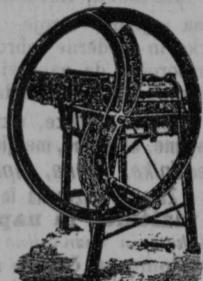
19

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in želenjavo. **skropilnice proti peronospori**, poboljšani stav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše).

Slamoreznice, se kako lahko gonijo, in po zelo zmernih cenah. **Stiskalnice za seno in slamo**, ter vse potrebne, vse potjedelske stroje predaja v najboljši izvršitvi

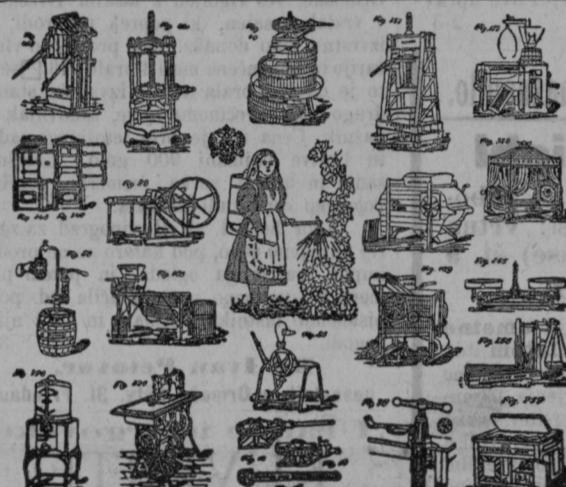

**Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.**

Zastopniki se isčejo.

11-20

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12, pošilja zastonj vsakemu cileniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nizje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plaćila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se isčejo.

Janez Schindler,

c. kr. 10-18
lastnik privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse 12.